

**Kimitoön
Kemiönsaari**

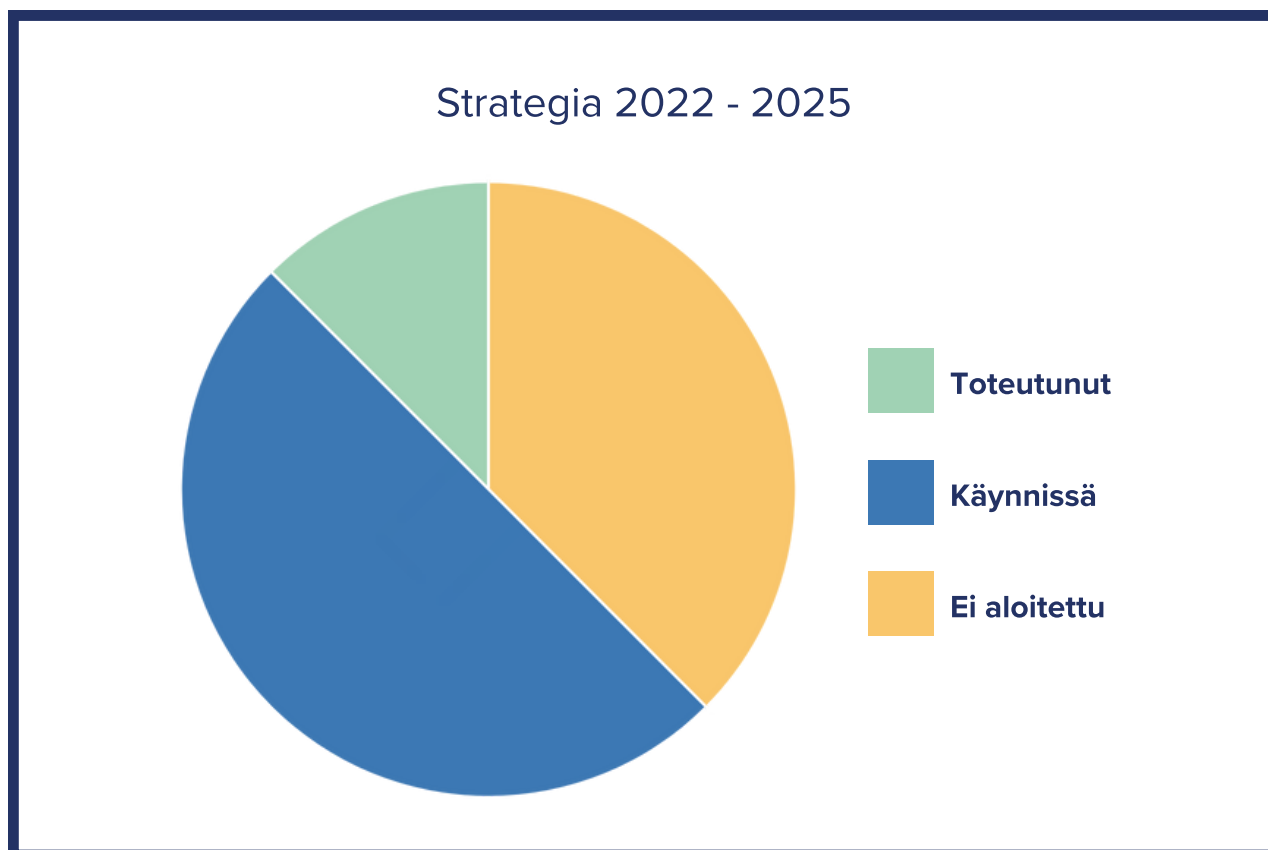
Strategian toteutus ja arviointi

Talvi 2024

Sisällysluettelo

Johdanto	2
Strategian seuranta	4
Kunnan ohjelmat	4
Yhteisöllisyys	5
Yhteisöllisyys - yhteenveto edistymisestä	6
Fiksu ote	7
Fiksu ote - yhteenveto edistymisestä	12
Aktiivinen kumppani	13
Aktiivinen kumppani - yhteenveto edistymisestä	15

Johdanto

Kuvio 1: Strategian toteuttamisen tilanne tällä hetkellä

SSstrategia ohjaa kunnan toimintaa, painopisteitä ja taloussuunnittelua. Talousarviossa strategia konkretisoituu vuosittaisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi, jotka arvioidaan tilinpäätöksessä.

Kauden puolivälissä, talven 2023–2024 aikana, strategiasta tehdään arviointi, joka viedään valtuuston käsiteltäväksi. Arvioinnin yhteydessä strategiaa voidaan tarvittaessa tarkistaa.

Kemiönsaaren kunnassa on hyväksytty kuluvalle valtuustokaudelle strategia, jossa on visio siitä, millainen kunnan halutaan olevan vuonna 2030. Tämän toteuttamiseksi strategiassa kuvataan kolmeosainen missio, jossa määritellään tarvittavat toimet vision saavuttamiseksi. Strategiassa nämä osa-alueet on jaettu useisiin erillisiin toimenpiteisiin. Kullekin osa-alueelle on olemassa ohjelmia, joissa on määritelty tavoitteet indikaattoreineen ja mittareineen. Kemiönsaaren strategian toteuttaminen on näin ollen suurelta osin siirretty eri ohjelmiin, joissa kuvataan, miten kunnan tulee toteuttaa strategiassa kuvatut osa-alueet.

Kemiönsaaren kunnan visio tähtää tulevaisuuteen ja kuvaa Kemiönsaarta sellaisena kuin haluamme sen olevan vuonna 2030 – se on unelma tulevaisuuden Kemiönsaaresta. Visiossa painotetaan kunnan vetovoimaa, jonka keskeisiä elementtejä ovat pitkä historia,

bsaaristo, luonto ja nähtävyydet. Vuonna 2030 Kemiönsaari on asuinkunta, jossa on elinvoimaiset kylät ja vastaanottava yhteisöllisyys.

”Vuonna 2030 Kemiönsaari on houkutteleva ja terveyttä edistävä asuinkunta, jonka vastaanottava yhteisöllisyys on syvästi juurtunut seudun historiaan ja joka tarjoaa nykyaikaisia, ekologisesti kestäviä arjen ratkaisuja. Hyödynnämme täysimääräisesti sijaintiamme, jolle on luonteenomaista elävä saaristo, rauhoittava luonto ja vehreä maaseutu.

Elinvoimaiset kylämme tarjoavat runsaasti tekemistä kaikenikäisille. Ainutlaatuiset käyntikohteemme houkuttelevat kävijöitä ympäri vuoden niin läheltä kuin kaukaa. Merellisyys on vahvasti läsnä koko kunnassa aina elinkeinoelämästä ja asumisesta opetukseen. Kemiönsaari tarjoaa mahdollisuuksia kaikille, jotka haluavat luoda, nauttia, kokea ja kehittyä turvallisessa ympäristössä.”

Kemiönsaaren missio koostuu kolmesta osa-alueesta, joille määritellään strategiassa toimenpiteet. Mission kolme osa-aluetta ovat ”yhteisöllisyys”, ”fiksi ote” ja ”aktiivinen kumppani”. Kunkin osa-alueen edistymistä voidaan arvioida tarkastelemalla eri tukiohjelmien tavoitteiden saavuttamista kuvaavia indikaattoreita. Strategian arvioinnissa nostetaan esiin eri toimenpiteitä toiminnan valottamiseksi.

Arvioinnissa selvitetään, onko vuosien 2022–2025 strategian toteuttaminen ollut johdonmukaista ja vaikuttavaa. Strategian toteuttamisessa henkilöstöä on aktiivisesti informoitu strategiasta eri kanavien kautta. Viestinnässä on keskitytty osa-alueisiin (missio) ja arvoihin, joiden voidaan todeta olevan hyvin henkilöstön tiedossa. Strategian toteuttamisesta kokonaisuutena kuntatasolla on viestitty vähän. Tämä voi johtua siitä, että strategia muunnetaan toimiksi useassa eri ohjelmassa. Lisäksi monia ohjelmia ei ollut vielä laadittu strategian hyväksymisen aikaan, vaan niitä on työstetty valtuustokauden alkupuoliskon aikana.

Vuotuiset strategiset painopistealueet ovat tärkein tapa toteuttaa strategiaa ja kytkeä eri ohjelmien toimet toisiinsa. Vuoden 2024 talousarviossa on määritelty kahdeksan painopistealuetta, ja projektinhallintaa on kehitetty.

Strategiassa määritellään selvästi, miten sen toteuttamista seurataan ja arvioidaan valtuustokauden aikana. Strategian toteutumista on kuitenkin vaikea seurata, koska tavoitteet ja indikaattorit on määritelty ja hajautettu useisiin eri ohjelmiin. Myös käytettyjen tavoitteiden ja mittareiden termit ja muoto vaihtelevat ohjelmien välillä. Tämän arvioinnin tavoitteena on esittää strategian tulokset johdonmukaisemmin ja toimia siten myös strategian arvioinnin välineenä valtuustokauden päätyttyä.

Strategian vahvuutena on selkeä visio, joka toimii kunnan tavoitekuvana. Tämä yhdessä selvästi ilmaistun mission kanssa antaa vastauksen siihen, mitä kunnan on tehtävä

tavoitekuvan saavuttamiseksi. Toiminnan päivittäistason toteutus on puolestaan hajautettu useisiin ohjelmiin, mikä tekee yleiskuvan muodostamisesta hieman haastavamman. Samalla se tuo kuitenkin työskentelytapoja koskevat ratkaisut lähemmäksi kunnan päättäjiä, viranhaltijoita ja työntekijöitä.

Strategian seuranta

Tässä arvioinnissa toimenpiteitä seurataan luokittelemalla ne kolmeen eri toteutusvaiheeseen, jotka ovat seuraavat:

Ei aloitettu – Toimenpiteen toteuttamista ei ole vielä aloitettu.

Käynnissä – On olemassa uutta toimintaa tai toimintatapaa koskeva suunnitelma tai aloitettu valmisteluprosessi.

Toteutunut – Toiminta tai toimintatapa on jo käynnissä tai otettu käyttöön.

Toimenpiteitä arvioidaan strategiakauden 2022–2025 toteutuksen osalta.

Seuraavassa käydään läpi strategian kolme missiota sekä nostoja kunnan toiminnasta strategiakauden aikana. Jokaisesta toimenpiteestä käy myös ilmi, missä ohjelmassa on yksityiskohtaiset toteutusohjeet.

Kunnan ohjelmat

Strategiaa tukevat ohjelmat

Hyvinvointikertomus
2022-2025

Ympäristöohjelma
2022-2030

Saaristo-ohjelma
2022-2030

Matkailuelinkeino-
ohjelma 2022-2030

Elinkeino-ohjelma 2023

Muut ohjelmat

Kulttuuriohjelma
2022-2025

Maa- ja asuntopoliittinen
ohjelma 2012

Jätehuolto-ohjelma
2023-2028

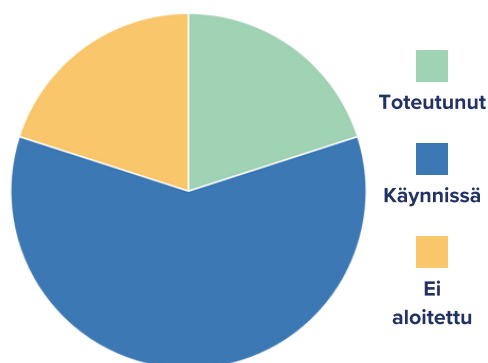
Työn alla olevat ohjelmat

Osallisuusohjelma 2024

Yhteisöllisyys

”Yhteisöllisyys vahvistaa yhdessä tekemistä ja tuo turvaa, kun tarvitaan apua tai tukea. Kemiönsaaressa yhteisöllisyys on elämän punainen lanka.”

Yhdistykset ja kolmas sektori: *Yhdistyksistä ja kolmannelta sektorilta muodostuu entistä vahvempi voimavara. Kehitämme järjestelmällisiä tapoja työskennellä yhdessä asukkaiden hyväksi ja tehdä hyvinvointia edistävää työtä.*

Arviointi: Joulukuussa 2022 Kemiönsaari käynnisti Yhdistysdialogi-hankkeen, jonka tavoitteena on kehittää aktiivisesti yhteistyötä paikallisten yhdistysten kanssa. Yhteistyö perustuu toimivaan viestintään, aktiiviseen tukeen ja yhteisiin tavoitteisiin. Näin pyritään luomaan paremmat edellytykset yhdistysten toiminnalle konkreettisilla osaamista lisäävillä, motivoivilla ja vuoropuhelua edistävillä toimilla. Kunta on palkannut hankkeeseen yhdistyskoordinaattorin, jonka työ jatkuu myös hankkeen päätyttyä vuoden 2024 alussa.

Avoin ilmapiiri ja osallistava lähestymistapa: *Meillä on avoin ilmapiiri ja osallistava lähestymistapa, jolle on tunnusomaista vaikuttaminen ja välittäminen ja jossa monimuotoisuus nähdään voimavarana.*

Arviointi: Kunta on aloittanut osallisuusohjelman laatimisen. Ohjelman tarkoituksena on toimia osallisuutta koskevan kehittämistyön perustana kunnassa. Ohjelmassa pohditaan osallisuutta keinona vahvistaa yhteisöllisyyttä Kemiönsaaressa niin kuntalaisten kuin kuntaorganisaation näkökulmasta.

Kehitysmuuttuva työnantaja: *Kunta on kehitysmuuttuva työnantaja, jolle on tunnusomaista luottamus, yhdessä luominen ja syrjimättömyys, ja jonka työpaikoilla ei suvaita loukkaavaa käytöstä.*

Arviointi: Kunta on organisaatiouudistuksen yhteydessä korostanut osallistavia työtapoja, mikä tarkoittaa, että tiimit työskentelevät horisontaalisesti toiminnon /asian/aiheen perusteella osaston/organisaation sijasta. Näin saadaan tietoa ja osaamista usealta eri taholta.

Uskomme, että motivoituneilla ja osaavilla johtajilla ja esimiehillä on hyvinvoiva ja sitoutunut henkilöstö. Siksi olemme tarjonneet johtajille ja esimiehille koulutusta, joka auttaa heitä paremmin käsittelemään muutostyötä ja konflikteja sekä vahvistamaan toimintojen sisäistä viestintää.

Kaksikielisyys: Luomme aktiivisesti tilanteita, joissa opitaan toista kotimaista kieltä ja luodaan yhteyksiä yli kielirajojen. Kun oppilas päättää peruskoulun, hän pärjää arjen tilanteissa sekä suomeksi että ruotsiksi.

Arviointi: Lapsille ja nuorille on tarjolla kohtaamisia yli kielirajojen niin varhaiskasvatuksessa, kouluissa kuin vapaa-ajallakin. Kunnassa on käytössä varhaiskasvatuksesta esikouluun ja perusopetukseen kulkeva kielipolku, jonka tavoitteena on vahvistaa kielitietoisuutta sekä lisätä yhteistyötä suomen- ja ruotsinkielisten koulujen välillä.

Senioriasuminen: Panostamme yhteisölliseen senioriasumiseen.

Arviointi: Kunnassa on aloitettu uusien, nykyaikaisten ja yhteisöllisten senioriasuntojen kehittäminen. Tulevan vuoden aikana Taalintehtaalla toteutetaan senioriasuntohanke sillä edellytyksellä, että suunnittelu- ja lupaprosessi etenee suunnitellusti. Suunnitellussa senioriasumisessa painotetaan yhteisöllisyyttä, mikä heijastuu kiinteistöjen muotoiluun ja rakennuksissa suunniteltuun toimintaan.

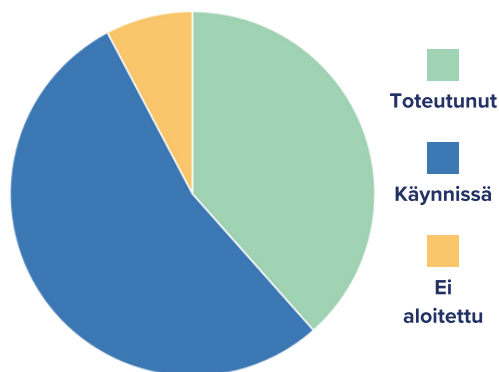
Yhteisöllisyys - yhteenveto edistymisestä

Toimenpiteet	Nykytilanne			Ohjelmat
Yhdistykset ja kolmas sektori				
Avoin ilmapiiri ja osallistava lähestymistapa				
Kehitysmyönteinen työnantaja				
Kaksikielisyys				
Senioriasuminen				

Toteutunut Käynnissä Ei aloitettu

Fiksu ote

”Luomme tarkoituksenmukaisen kuntaorganisaation, jolla on edellytykset ratkaista tulevaisuuden haasteita ja astua tehokkaasti kunnan uuteen rooliin. Rakennamme kestäväää, tasapainoista ja pitkäjänteistä taloutta.”

Toimenpide: *Pyrimme edistämään positiivista nettotulomuuttoa, joka on tarpeen kunnan tulevaisuuden takaamiseksi.*

Arviointi: Vuosien 2021–2023 yhteenlaskettu muuttoliikenne oli positiivinen (+53). Tämä johtui pitkälti siitä, että koronavuosi 2021 tuotti poikkeuksellisen suuren lisäyksen (+51), kun taas kaksi seuraavaa vuotta jakautuivat nollan molemmille puolille.

Toimenpide: *Teemme töitä sen eteen, että meillä on toimintakykyinen, palvelulähtöinen ja joustava hallinto. Panostamme ennakoivaan maankäytön suunnitteluun, sujuviin rakennuslupa- ja poikkeamisprosesseihin ja ratkaisukeskeiseen lähestymistapaan.*

Arviointi: Kunnan operatiivista organisaatiota uudistettiin 1.1.2024 alkaen. Uudessa organisaatiomallissa painotetaan organisaation vertikaalisia toimintatapoja ja yhteistyömuotoja, jotta lähiyhteiskunnan ja toimintaympäristön ilmiöihin ja asioihin voidaan reagoida joustavasti.

Vuoden 2024 aikana on tarkoitus hyväksyä uusi kaavoituksen kehityskuva. Edellinen kehityskuva on vuodelta 2012, joten sitä on tarpeen uudistaa. Tulevan kehityskuvan tähtäimessä on Kemiönsaari vuonna 2050.

Luontevana seuraavana askeleena on maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittäminen. Nykyinen ohjelma on ollut käytössä jo pitkään, ja kuntien uuden roolin myötä maa- ja asuntopoliittikan merkitys kasvaa entisestään. Maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittäminen aloitetaan vuonna 2024.

Nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu vuonna 2025. Uusi rakentamislaki tulee voimaan samanaikaisesti kun maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu alueidenkäyttölainsiksi. Tätä ennen kunnan rakennusjärjestystä uudistetaan. Lakimuutos tuo mukanaan muutoksia, kuten että uusi rakentamislaki edistää vähähiilistä rakentamista. Lisäksi nykyiset rakennusluvut ja toimenpideluvat sulautuvat yhdeksi lupamuodoksi, rakentamisluvaksi. Lupaa edellyttävien rakennushankkeiden kynnystä nostetaan siten,

että jatkossa esimerkiksi alle 30 neliömetrin suuruisen varaston tai pihasaunan voi rakentaa ilman rakennuslupaa, kunhan rakentamis- ja kaavamääräykset sekä rantarakentamisen säännökset täyttyvät. Lisäksi rakennusviranomaisten painopiste siirtyy ennakkovalvonnasta jatkuvaan valvontaan, ja lisäksi tulee uusia digitalisaatioon liittyviä vaatimuksia.

Toimenpide: *Jatkamme laaja-alaista työtä, jotta vapaa-ajanasunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi olisi mahdollisimman helppoa.*

Arviointi: Houkuttelevat asuinympäristöt ja monipuoliset asumismuodot ovat yksi talousarviossa määritellyistä painopistealueista vuosille 2024–2026. Keväällä järjestetään valtuuston iltakoulu, jossa on tarkoitus laatia kunnan yhteinen linjaus siitä, miten saaristossa sijaitsevan vapaa-ajanasunnon muuttamista vakituiseksi asunnoksi tulisi jatkossa käsitellä kunnalle asetettavien vakinaista asutusta koskevien velvoitteiden pohjalta.

Toimenpide: *Huolehdimme siitä, että kunnassa on monipuolinen tonttitarjonta, joka mahdollistaa monipuolisen rakentamisen.*

Arviointi: Kunta on lisännyt maanomistustaan strategiakauden aikana sekä käynnistänyt useita prosesseja, joiden avulla se voi pitkällä aikavälillä tarjota uusia tontteja sekä asukkaille että yrityksille.

Toimenpide: *Teemme tietoisesti töitä houkuttelevien asuinympäristöjen luomiseksi ja asuntorakentamisen lisäämiseksi.*

Arviointi: Talousarviossa vahvistetuissa, vuosille 2024–2026 asetetuissa strategisissa painopistealueissa yhtenä painopisteenä on ”Houkuttelevat asuinympäristöt ja monipuoliset asumismuodot”. Kyseiseen kokonaisuuteen sisältyy muun muassa määrärahat uuteen, Taalintehtaan länsiosaan rakennettavaan ”Sabbelsbergin” asuinalueeseen. Alue sijaitsee korkealla, kallioisessa saaristomaastossa, josta on näkymä merelle. Alueelle on kaavoitettu kaksikerroksisia rivitaloasuntoja, mikä voi avata mahdollisuuden nykyaikaiselle ilmastoystävälliselle puutalorakentamiselle sopuosinnussa ympäröivän luonnon kanssa. Vuosille 2024–2025 on varattu investointimäärärahat teiden ja vesi- ja viemäriinjojen rakentamiseksi alueelle sekä vuorovaikutukseen kiinnostuneiden rakennusalan yritysten kanssa, jotka voisivat toteuttaa alueen rakentamisen.

Asumisessa on kyse myös eri kohderyhmille suunnatusta asumisesta. Tulevan vuoden aikana Taalintehtaalla toteutetaan senioriasuntohanke sillä edellytyksellä, että suunnittelu- ja lupaprosessi etenee suunnitellusti.

Houkuttelevat asuinympäristöt pitävät sisällään myös tavoitetason määrittelyn viheralueiden kunnossapidolle jo asemakaavoitetuilla asuinalueilla, tonttivarannossa

olevien tonttien ylläpidon ja käyttöön tarjoamisen sekä edellytysten luomisen uusille asuinalueille ja monipuoliselle asumiselle pitkällä aikavälillä.

Toimenpide: *Edistämme innovatiivisia ja uusia tapoja järjestää palveluja.*

Arviointi: Kunnassa on toteutettu organisaatiouudistus, joka tuli voimaan 1.1.2024. Osana uudistusta kunnan arkeen on vakiinnutettu myös uusia poikkihallinnollisia toimintatapoja. Poliittisella organisaatiolla on nyt edessään muutoksia, ja tavoitteena on uuden poliittisen mallin käyttöönotto seuraavien vaalien jälkeen.

Omatoimikirjaston käyttöönotto lisää kirjastojen käyttöastetta ja asukkaiden palveluja. Kirjaston omatoimiaikoina kirjastossa ei ole henkilökuntaa, mutta asiakkaat voivat lainata ja palauttaa aineistoja, käyttää asiakaspäätteitä, lukea lehtiä ja esimerkiksi työskennellä tai pitää kokouksia.

Kunta on sopinut paikallisen elinkeinoelämän kanssa matkailuinformaation toimittamisesta, jonka kunta hoiti aiemmin itse. Kunta on kehittänyt uusia ratkaisuja paikallisen elinkeinoelämän ideointityön tukemiseksi, elinkeino-ohjelman mukaisesti. Uusilla mentorointiin ja kiihdyttämötoimintaan liittyvillä panostuksilla tarjotaan kasvuhakuisille yrityksille uusia palveluja ja uutta osaamista. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että kunta on omaksunut roolin ideointityön alustana/foorumina ja että kunta on aktiivisen toimijan lisäksi myös yhteistyökumppaneiden toiminnan mahdollistava toimija.

Toimenpide: *Digitalisaatiota hyödynnetään sujuvien palvelujen luomiseen ja paikallisen elinkeinoelämän edistämiseen.*

Arviointi: Kunta on kehittänyt digitaalista palvelutarjontaa elinkeinoelämälle eri toimenpitein. Taalintehtaalla ja Kasnäsissa, joissa matkailuvirrat ovat suurimmat, julkista liikennettä koskevat tiedot ovat nykyisin saatavilla interaktiivisista näytöistä. Samat näytöt tarjoavat lisäksi uusia myyntikanavia elinkeinoelämälle. Myös matkailuinfon digitalisointi mahdollistaa tiedon saannin ympärivuorokautisesti ja maantieteellisesti koko kunnan alueella. Digitaalisten palvelujen kehittäminen jatkuu edelleen.

Kunta on myös panostanut elinkeinoelämän tuotteiden näkyvyyden lisäämiseen kansallisessa Visit Finland Datahubissa, joka mahdollistaa tuotteiden markkinoinnin ja myynnin niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Kunnan verkkosivuston uudistamisen yhteydessä uudistettiin myös Visit Kemiönsaari, joka toimii nyt modernilla teknologialla. Tämä mahdollistaa integraation Datahubin kanssa, mikä voi tarjota elinkeinoelämälle uusia myyntikanavia.

Toimenpide: *Ekologisesti kestävässä Kemiönsaaressa sekä vesi- että viheralueet ovat tärkeä voimavara ja hyvän elämän edellytys. Pyrimme kohti hiilineutraaliutta*

panostamalla toimivaan infrastruktuuriin niin ihmisten, tavaroiden kuin bittien kuljetuksessa ja siirrossa. Edistämme alueemme metsien ja vesistöjen hyvinvointia sekä vähennämme hiilidioksidipäästöjä omassa toiminnassamme. Lisäämme asukkaiden ja työntekijöiden tietoisuutta kestävästä kehityksestä ja kannustamme heitä omaksumaan kestäviä toimintatapoja.

Arviointi: Kemiönsaaren ympäristöohjelma hyväksyttiin vuonna 2022. Ohjelma sisältää 62 toimenpidekokonaisuutta, joilla pyritään edistämään ympäristön hyvinvointia. Ympäristöohjelma arvioidaan valtuustokauden puolivälissä, talvella 2023–2024, jolloin arvioidaan myös strategia. Ympäristöohjelmassa on linjattu, että kunta ottaa käyttöön Ilmastovahdin ympäristötoimiensa seuraamiseksi. Ilmastovahti on verkkopalvelu, jossa kuka tahansa voi seurata Kemiönsaaren kunnan ilmastotoimien edistymistä. Palvelu antaa ajantasaisen kokonaiskuvan, ja palvelussa voi myös tutustua yksittäisiin toimiin, joilla muun muassa edistetään kunnan energiatehokkuutta ja hillitään ilmastomuutoksen vaikutuksia. Mittarit antavat tilastotietoihin ja lukuihin perustuvaa tietoa kehityksestä. Palvelun tiedot perustuvat Kemiönsaaren kunnan ympäristöohjelmaan. Ympäristöohjelmaa arvioidaan Ilmastovahdin pohjalta.

Toimenpide: *Jatkamme työtä tasapainoisen talouden eteen pitkällä tähtäimellä.*

Arviointi: Kunnan talous on lyhyellä aikavälillä tasapainossa. Tuleville, taloudellisesti epävarmemmille vuosille tehdään riskienarviointeja ja varaudutaan ajoissa vastaamaan heikentyneeseen kuntataloustilanteeseen.

Toimenpide: *Kunta ja sen tytäryhteisöt käyvät aktiivista vuoropuhelua ja asettavat yhteisiä tavoitteita.*

Arviointi: Vuoropuhelua on tehostettu, ja kunnan talousarviossa on asetettu yhteiset tavoitteet.

Toimenpide: *Olemme aktiivisia ja uteliaita koulutuksen digitaalisen kehittämisen suhteen. Pystymällä sekä hyödyntämään että tuottamaan opetusta digitaalisin menetelmin turvaamme saavutettavuuden maantieteellisesti ja ajan myötä.*

Arviointi: Kouluissa ja varhaiskasvatuksessa uudistetaan niin lasten ja nuorten kuin henkilöstönkin käytössä olevia laitteita säännöllisesti. Henkilöstö osallistuu ajankohtaisiin koulutuksiin, jotka tukevat oppimista ja opettamista digiympäristössä. Kemiönsaaren kunta on mukana Kuntaliiton Verkostoperuskoulu-hankkeessa, jossa pohditaan muun muassa etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta ja sen mahdollisuuksia perusopetuksessa. Tällä hetkellä kunnassa tarjotaan etäyhteydellä ortodoksiuskonnon opetusta.

Toimenpide: *Lukion merellistä suuntautumista vahvistetaan ja siitä tulee käyntikortti kunnalle. Merellinen suuntautuminen houkuttelee oppilaita myös Kemiönsaaren*

ulkopuolelta.

Arviointi: Merellistä linjaa kehitetään jatkuvasti. Merellisen linjan brändiä ja graafista ilmettä vahvistettiin vuonna 2022 markkinoinnin vahvistamiseksi niin kunnan sisällä kuin sen ulkopuolella. Käytännössä lukiota on markkinoitu sosiaalisessa mediassa ja naapurikuntien peruskouluissa. Tästä huolimatta opiskelijoita ei ole toistaiseksi tullut muilta paikkakunnilta. Noin puolet lukion opiskelijoista opiskelee merilinjalla.

Merelliset opintojaksot ovat sisällöllisesti löytäneet profiilinsa, mutta tavoitteet ja kurssien sisältö voivat vielä muuttua. Yhteistyö paikallisten yrittäjien ja organisaatioiden kanssa on toiminut hyvin, mutta yhteydenpitoa korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa voidaan edelleen vahvistaa.

Toimenpide: *Pyrimme lisäämään kunnan kykyä tuottaa arvoa tiedon ja osaamisen avulla. Tavoitteena on tietojen järjestelmällinen hyödyntäminen valmistelussa, päätöksen-teossa ja täytäntöönpanossa.*

Arviointi: SeutuNet-palvelu, jota kunta on käyttänyt räätälöidyn tiedon hankintaan, lakkautettiin vuoden 2023 lopussa.

Kunta on aloittanut keskustelut eri toimijoiden kanssa selvittääkseen, mitä tietoja on saatavilla, ja analysoidakseen kunnan ja sen elinkeinoelämän tiedon tarvetta. Työllisyysuudistuksen myötä myös työllisyysalue tuottaa tarvittavaa tietoa jäsenkunnille. Kemiönsaari osallistuu tähän kehittämistyöhön.

Kemiönsaaren kunnassa on vuodesta 2017 lähtien laadittu laaja hyvinvointikertomus. Hyvinvointiin liittyviä tilastotietoja on raportoitu eri ohjelmissa ja katsauksissa ikä- tai teemaryhmittäin. Hyvinvointikertomuksen laadinnassa on hyödynnetty valtakunnallisen sähköisen hyvinvointikertomuksen indikaattoritietoja.

Sähköiseen hyvinvointikertomukseen on koottu satoja kunnallisia ja alueellisia terveyden ja hyvinvoinnin indikaattoreita, jotka on saatu virallisista tilastolähteistä, kuten Tilastokeskuksen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoista. Aineiston avulla voidaan vertailla kuntia keskenään ja muodostaa aikasarjoja.

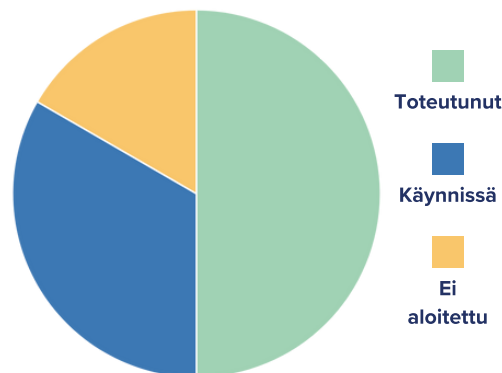
Indikaattorit on valittu siten, että saadaan mahdollisimman kattava kuva kunnan eri väestöryhmien hyvinvoinnista ja kunnan omista erityispiirteistä.

Fiksu ote - yhteenveto edistymisestä

Toimenpiteet	Nykytilanne			Ohjelmat
Positiivinen nettotulomuutto				
Ketterä hallinto				
Vapaa-ajanasunnon muuttaminen vakituiseksi asunnoksi				
Monipuolinen tonttitarjonta				
Houkuttelevat asuinympäristöt				
Palveluiden uusia järjestämistapoja				
Digitalisaatio elinkeinoelämän edistäjänä				
Ekologinen kestävyys				
Tasapainoinen talous				
Aktiivinen vuoropuhelu tytäryhteisöjen kanssa				
Sivistystoimen digitaalinen kehitys				
Lukion merellisen suuntautumisen vahvistaminen				
Tietoon perustuva päätöksenteko				

Aktiivinen kumppani

”Tulevaisuudessa verkostojen merkitys korostuu, ja kunnan roolina on toimia yhä enemmän aktiivisena kumppanina. Yhteistyö hyvinvointialueen, alueellisten toimijoiden, muiden kuntien, elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden kanssa.”

Toimenpide: Rakennamme yhteistyöhenkeä, jossa yritykset tulevat kuulluiksi ja saavat tukea ja ymmärrystä toimintaedellytyksiinsä. Olemme houkutteleva kunta yrittäjien näkökulmasta. Olemme helposti tavoitettavissa, meillä on hyvät suhteet ja tehokas ja ratkaisukeskeinen asenne.

Arviointi: Kunnan uudessa elinkeino-ohjelmassa kuvataan, millä tavoin kunta voi tehdä yhteistyötä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa ja kuinka pyrimme varmistamaan, että Kemiönsaari on yrittäjien kannalta houkutteleva kunta. Elinkeino-ohjelma on elinkeinoelämän ja kunnan yhteinen asiakirja, jossa määritellään yhteiset asiat, joita kunnan ja yritysten tulee yhdessä edistää hyvien toimintaedellytysten luomiseksi Kemiönsaaren elinkeinoelämälle. Kaikki elinkeino-ohjelman puitteissa tehtävä työ tähtää yrityspalveluun, jolle on ominaista hyvä saatavuus, ammattimaisuus ja selkeä palvelu, vetovoiman lisäämiseen edistämällä yritysten perustamista ja kehittämistoimintaa sekä elinkeinoelämän kasvuun hyödyntämällä uusinta osaamista ja mahdollistamalla siten uusia työmahdollisuuksia. Lisäksi tähtäämme yrittäjyyteen tekemällä omia aloitteita ja ottamalla vastaan muiden aloitteita ennakoivasta vuoropuhelusta elinkeinoelämän edustajien kanssa sekä edistämällä yrityskulttuuria. Avaamme kunnan datan edistääksemme avoimuutta ja läpinäkyvyyttä, mutta myös edistääksemme innovointia ja yrittäjyyttä.

Kemiönsaaren kunta ja Kemiönsaaren Yrittäjät ry ovat solmineet yhteisen elinvoimalupauksen kuluvalle valtuustokaudelle. Elinvoimalupauksen tarkoituksena on edistää yrittäjämönteistä ilmapiiriä sekä vahvistaa Kemiönsaaren elinvoimaa.

Toimenpide: Panostamme edunvalvontaan ja huolehdimme siitä, että olemme mukana tai tunnemme verkostot, joissa resursseja ja tietoa jaetaan alueellisesti ja valtakunnallisesti. Yhteistyöllä voimme optimoida asemamme.

Arviointi: Edunvalvonnan rooli ja merkitys kasvavat sitä mukaa kuin rajapinnat kunnan eri yhteistyöalueisiin ja kumppanuuksiin lisääntyvät. Strategiakauden alkupuolella edun-

valvonta on kohdistunut Varhan sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskeviin kysymyksiin, erityisesti vanhustenhuollon kiinteistöihin, saaristoasioihin kuten merivartioston tulevaisuudensuunnitelmiin, yhteysalusliikenteeseen sekä useisiin tienpitoa, liikenneturvallisuutta ja infrastruktuuria koskeviin kysymyksiin. Ympäristöasioissa olemme erityisesti seuranneet hallitusohjelman kirjausta Saaristomeren resurssien lisäämisestä sekä Kemiönsaaren mahdollisuuksia toimia pilottialueena muun muassa vesiensuojeluun liittyvissä asioissa. Edunvalvonta on jatkuvaa toimintaa.

TE-toimistojen julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille 1.1.2025. Kunta on tehnyt Turun työllisyysalueen valmistelua koskevan aiesopimuksen.

Toimenpide: *Edistämme hyviä ja nykyaikaisia yhteyksiä niin maa- ja meriliikenteessä kuin digitaalisessa ympäristössä. Edistämme sujuvien liikenneyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittämistä seudulla.*

Arviointi: Kunta on tehnyt yhteistyösopimuksen Varhan, ELY-keskuksen ja Finnferriesin kanssa saariston lääkekuljetusten turvaamiseksi. ELY-keskuksen kanssa käydyissä keskusteluissa kunta on sopinut lähetysten säilytystilan sijoittamisesta Kasnäsin satamaan, saariston postinjakelun haasteisiin vastaamiseksi. Kunta on ottanut käyttöön ”Kimppakyyti”-palvelun, joka tarjoaa henkilökunnalle mahdollisuuden yhteiskyyteihin.

Joukkoliikenne vaatii jatkuvaa kehittämistä. Palvelujen kehittämistarpeita tulee jatkuvasti selvittää. Lisäksi kunnan on oltava tietoinen joukkoliikenteen käytön esteistä sekä niiden asukkaiden tarpeista ja toiveista, jotka eivät (vielä) käytä joukkoliikennettä. Joukkoliikenteen käyttökynnyksen madaltamiseksi on kehitetty uusia lipputuotteita. Lisäksi lippuja myydään kunnan kirjastoissa.

Kunta osallistaa järjestelmällisesti saaristolautakuntaa joukkoliikenteeseen ja saariston yhteyksiin liittyvissä kysymyksissä. Kunta järjestää säännöllisesti liikenneseminaarin asukkaille ja elinkeinoelämälle palvelujen kehittämiseksi ja tarpeisiin vastaamiseksi.

Kunta on teettänyt kevyttä liikennettä koskevan selvityksen kevyen liikenteen kehittämistarpeiden kartoittamiseksi kunnassa.

Next Level – Nokka kohti muutosjoustavaa ja kestäväää kasvua -kehittämishankkeessa kunta etsii ratkaisuja saariston kuljetusten yhdistämiseksi hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Hankkeessa kehitetään ja testataan verkkoportaalia, johon kootaan tietoa kuljetuksista. Portaali auttaa kuljetuksen tarjoajia ja käyttäjiä löytämään toisensa, mikä helpottaa tarjonnan ja tarpeiden yhteensovittamista.

Toimenpide: *Osa-aikaiset asukkaat ja etätyöskentely ovat tärkeä osa kokonaisuuttamme ja elinvoimaamme.*

Arviointi: Luomalla osallistavan ja vastaanottavaisen ympäristön kunta voi edistää yhteistyötä sekä osa-aikaisten asukkaiden sitoutumista, mikä puolestaan voi vahvistaa koko yhteisöä. Eräs tapa osallistaa osa-aikaisia asukkaita on kunnan hiljattain käynnistämä mentorointiohjelma. Tavoitetilana on elinkeino-ohjelman mukaisesti entistä vahvempi yritysilmapiiri, joka hyötyy osa-aikaisten asukkaiden osaamisesta sekä vahvistaa suhteita heihin.

Kunta haluaa vastata osa-aikaisten asukkaiden tarpeisiin oleskella kunnassa pidempää aikoja. Osana tätä kunta tarjoaa mahdollisuuksia etätyöhön.

Toimenpide: *Panostamme nykyaikaisiin vapaa-ajanasumisen alueisiin. Uskomme, että onnistunut vapaa-ajanasuminen on avain vakituiseen asumiseen.*

Arviointi: Kemiönsaaren kunnan kaavoituksessa tehdään työtä sen eteen että mahdollistetaan modernin hybridiasumisen yksityismarkkinoille Sabbelsbergissä.

Toimenpide: *Kehitämme toimintaa kunnassa asuville ja oleskeleville kaikkina sesonkeina huomioiden myös osa-aikaiset asukkaat. Panostamme ympärivuotiseen matkailuelinkeinoon ja yöpymismahdollisuuksiin.*

Arviointi: Kauden pidentämiseksi kunta on mukana tukemassa September Open -tapahtumaa. Kunta tarjoaa uudistetuilla verkkosivuillaan uuden tapahtumakalenterin, johon kootaan tietoa kunnassa järjestettävästä toiminnasta ja tapahtumista ympäri vuoden. Työn alla on keväällä lanseerattava uusi vapaa-ajanaktiviteettien karttapalvelu, josta käy ilmi, mitkä aktiviteetit ovat käytettävissä minäkin vuodenaikoina.

Aktiivinen kumppani - yhteenveto edistymisestä

Toimenpiteet	Nykytilanne			Ohjelmat
Yrittäjien kannalta houkutteleva kunta				
Edunvalvonta				
Hyvät ja nykyaikaiset yhteydet				
Osa-aikainen asuminen ja etätyöskentely				

Panostaminen nykyaikaisiin vapaa-ajanasumisen alueisiin				
Ympärivuotinen panostaminen matkailuelinkeinon				